

Lieta C-22/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 14. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Supreme Court (Augstākā tiesa, Īrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 12. janvāris

Prasītāji:

SRS

AA

Atbildētāja:

Minister for Justice and Equality (tieslietu un līdztiesības ministre)

SUPREME COURT [AUGSTĀKĀ TIESA]

[..]

SAISTĪBĀ AR LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU
267. PANTU UN SAISTĪBĀ AR LŪGUMA SNIEGT PREJUDICIĀLU
NOLĒMUMU IESNIEGŠANU EIROPAS SAVIENĪBAS TIESĀ

[..]

STARP

SRS UN AA

PRASĪTĀJIEM,

UN

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY [TIESLIETU UN
LĪDZTIESĪBAS MINISTRI, ĪRIJA]

ATBILDĒTĀJU,

**2021. GADA 12. JANVĀRA LĒMUMS PAR VĒRŠANOS EIROPAS
SAVIENĪBAS TIESĀ SASKAŅĀ AR LĪGUMA 267. PANTU**

[orig. 2. lpp.] [...] [Valsts procedūras punkti]

[..] Šai tiesai šķiet, ka lietas dalībnieku strīdus jautājumu noskaidrošana šajā pieteikumā raisa jautājumus par to, kā pareizi interpretēt atsevišķus Eiropas Savienības tiesību noteikumus, proti, Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu [orig. 3. lpp.] tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, OV L 158/77, 30.04.2004, 3. pantu.

TIESA NOLĒMA saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu atbilstoši minētajam rīkojumam uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādus jautājumus:

1. Vai jēdziens “Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis”, kā tas lietots Direktīvas 2004/38/EK 3. pantā, ir definējams tādejādi, ka tas ir vispārēji piemērojams visā Savienībā, un, ja atbilde ir apstiprinoša, kāda ir tā definīcija?
2. Ja šo jēdzienu nevar definēt, pēc kādiem kritērijiem tiesnešiem ir jāvērtē pierādījumi, lai valsts tiesas saskaņā ar noteiktu faktoru uzskaitījumu varētu lemt par to, kurš ir un kurš nav Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis pārvietošanās brīvības izpratnē?

UN NOTEIKUSI, ka turpmākā apelācijas sūdzības izskatīšana tiek atlikta līdz brīdim, kad Tiesa būs sniegusi prejudiciālu nolēmumu par minētajiem jautājumiem, vai līdz brīdim, kad tiks pieņemts cits tiesas rīkojums.

[..]

[oriģ. 4. lpp.] [...] *Supreme Court*

[..]

Lēmums uzdot Eiropas Savienības Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu

Ievads

- 1 Konkrētais jautājums, kas *Supreme Court* ir jāskata šajā tiesvedībā, ir šāds – kāda nozīme ir jāpiešķir jēdziena Savienības pilsoņa “mājsaimniecības loceklis” definīcijai vai raksturojumam, no kā izriet, ka, pilsonim dodoties uz citu Savienības valsti, šai citai personai, kas nav Savienības pilsonis, tiktu atvieglota iespēja doties līdzīgi Savienības pilsonim, kurš īsteno savu Savienības pilsoņa pārvietošanās brīvību. Tādējādi šis lūgums ir iesniegts, lai saprastu, kas ir Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis Savienības tiesībās, un lai to definētu vai raksturotu situācijā, kad saskaņā ar *European Communities (Free Movement of Persons) (No. 2) Regulations 2006 (S.I. No. 656 of 2006)* (2006. gada Eiropas Kopienų (Personu brīva pārvietošanās) (Nr. 2) noteikumiem (S.I. Nr. 656, 2006), proti, valsts noteikumiem, ar kuriem savukārt īsteno Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, OV L 158/77, 30.04.2004., ministrs atzīst personu par Savienības pilsoņa “atļauto ģimenes loekli”, lai izvērtētu, vai šai personai ministrs piešķirs vai nepiešķirs uzturēšanās atļauju. [oriģ. 5. lpp.]
- 2 Īrija ir pareizi transponējusi direktīvu valsts tiesībās ar valsts tiesisko regulējumu. Vienīgās atšķirības ir saistītas ar nomenklatūru un ir nenozīmīgas. Tādējādi šis lūgums attiecīgajā kontekstā ir vērst uz šo direktīvu, un tajā ir uzdoti jautājumi, uz kuriem *Supreme Court* vēlētos saņemt Tiesas atbildi.

Lietas apstākļi

- 3 Šis tiesvedības pamatā ir SRS, kura izcelsmes valsts ir Pakistāna un kurš kopš 2013. gada ir Lielbritānijas tiesību subjekts, pārcelšanās uz Īriju. Neilgi pēc pārcelšanās uz šejieni viņam bez vīzas pievienojies viņa pirmās pakāpes brālēns AA, Pakistānas pilsonis, kuram bija tikko beidzies termiņš uz četriem gadiem izdotajai vīzai studijām Lielbritānijā. Tā kā nav viegli precīzi definēt, kas brīvas pārvietošanas nolūkā ir Eiropas Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis, bet to var pareizāk ieskicēt ar Tiesas izstrādātu kritēriju kopumu, kas piemērojams visā Savienībā, ir nepieciešams sīkāk atsaukties uz dažiem būtiskiem faktiem.
- 4 Ir lietderīgi identificēt lietas dalībniekus. Atbildētāji ir atbildīgās dalībvalsts iestādes, kuru uzdevums ir atvieglot Savienības pilsoņa mājsaimniecības locekļa pārcelšanos no vienas Savienības valsts – Lielbritānijas – uz citu valsti – Īriju.

Prasītāji ir – Lielbritānijas tiesību subjekts S, kura izcelsmes valsts ir Pakistāna, un viņa pirmās pakāpes brālēns A, Pakistānas pilsonis, kurš nav Savienības pilsonis, bet uzturējās Savienības valstī, pamatojoties uz studiju vīzu.

- 5 Gan S, dzimis 1978. gadā, gan A, dzimis 1986. gadā, ir dzimuši un auguši Pakistānā. 19 gadu vecumā S kopā ar saviem vecākiem pārcēlies uz dzīvi Lielbritānijā 1997. gadā un 2013. gada 8. februārī kļuvis par naturalizētu Lielbritānijas tiesību subjektu. 2015. gada janvārī S pārcēlies uz Īriju. Pēc tam dažus mēnešus viņš strādājis algotu darbu un kopš 2015. gada oktobra strādājis šajā valstī kā pašnodarbināta persona. Pēc pārcelšanās uz dzīvi Īrijā viņš apprecējies ar sievieti, kas ir Pakistānas pilsonē un pastāvīgi dzīvo Pakistānā, un attiecībā uz kuru ministram tika iesniegts pieteikums par ģimenes atkalapvienošanu. A apgalvo, ka viņš ir S pirmās pakāpes brālēns, un arī norāda, ka abi ir auguši vienā vairāku ģimeņu saimē Pešavarā (*Peshawar*) līdz brīdim, kad S pārcēlies uz Lielbritāniju. Tajā laikā A varēja būt 10 vai 11 gadi. A ir ieguvis trešā līmeņa augstāko izglītību ekonomikā Pakistānas universitātē. Tiek apgalvots, neprecizējot un bez dokumentāla apstiprinājuma, ka S ir finansējis viņa studijas Pakistānā. It kā, lai iegūtu nākamo izglītības līmeni, A lūdzis vīzu ārvalstu studijām Lielbritānijā. 2010. gadā, pamatojoties uz vīzu, kas izdota uz četriem gadiem studijām, viņš devies uz Lielbritāniju, lai studētu grāmatvedību un uzņēmējdarbības vadību. Tiek apgalvots, ka studiju laikā viņš četrus gadus esot dzīvojis pie S un S vecākiem un citiem viņa ģimenes locekļiem. Tiek apgalvots, ka viņš esot dzīvojis mājā, kas pieder S brālim, arī britu tiesību subjektam. Tiek apgalvots, ka S šim brālim esot maksājis īres maksu no saviem ienākumiem. 2014. gada 11. februārī S un A esot kopīgi noslēguši nomas līgumu uz vienu gadu ar šo brāli, proti, aptuveni četrus gadus pēc tam, kad A apmeties uz dzīvi Anglijā, un mazāk nekā gadu pirms S pārcelšanās uz dzīvi Īrijā. Tajā pašā gadā, 2014. gada 28. decembrī, beigusies arī A izdotā Lielbritānijas vīza.
- 6 2015. gada 5. martā A bez vīzas ieceļojis valstī no Ziemeļīrijas. A devies pie sava brālēna S un apmeties pie viņa uz dzīvi kādā pilsētā Īrijas vidienē. 2015. gada 24. jūnijā A iesniedzis ministram pieteikumu Savienības pilsoņa ģimenes locekļa uzturēšanās atļaujai kā S atļautais ģimenes loceklis. A apgalvojis, ka esot S apgādībā, kurš ir citas ES valsts – Lielbritānijas – pilsonis un īsteno savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, un ka Īrijas 2006. gada noteikumu izpratnē viņš Lielbritānijā – valstī, no kuras viņš ieradies Savienībā, – esot bijis gan S ģimenes loceklis, gan viņa māsaimniecības loceklis. Atbildētāja ministre bijusi pretējās domās, uzskatīdama, ka A nav S māsaimniecības loceklis. Viņa atteica izsniegt uzturēšanās atļauju. Pirmais lēmums A tika izdots 2015. gada 21. decembrī. Atteikuma iemeslus var apkopot šādi: **[oriģ. 6. lpp.]**
- 1) netika iesniegti pietiekami pierādījumi, ka A ir Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, viņa māsaimniecības loceklis vai viņa apgādībā esoša persona saskaņā ar 2006. gada noteikumos paredzētajiem nosacījumiem;
  - 2) šis Savienības pilsonis ir ieguvis Apvienotās Karalistes pilsonību 2013. gada februārī un tāpēc laiks, ko A un viņš esot nodzīvojuši kopā, šajā

saistībā ir mazāks par diviem gadiem. Šis apsvēruma, šķiet, pieņemts, ņemot vērā judikatūru un it īpaši lēmumu lietā *Moneke pret Secretary of State for the Home Department* [Iekšlietu ministrijas valsts sekretāru] [2011] UKUT 341, [2012] INLR 53, ka ir jāizvērtē Savienības pilsoņa sadzīves kārtība, kopš šī persona ir kļuvusi par Savienības pilsoni, lai arī kad tas ir noticis;

3) Savienības pilsoņa tēvam, brālim un mātai ir viena adrese un, lai arī dokumentāri ir redzams, ka A un S ir kopīga adrese, tas nav bijis pietiekami, lai apliecinātu, ka A ir bijis Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis;

4) iesniegtie bankas pārskati nepaskaidro A finansiālo atkarību laikposmā no 2010. gada, proti, pēdējā tiešā līdzekļu pārskaitīšanas datumā, līdz 2014. gada novembrim. Nav sniegti apmierinoši pierādījumi, ka Savienības pilsoņa uzņēmums ir aktīvi tirgojies valstī un ka tādejādi Savienības pilsonis ir īstenojis Savienības tiesības.

- 7 Pēc šā lēmuma pieņemšanas ministrei tika iesniegti jauni finanšu dokumenti, un no tiem redzams, ka no brīža, kad A ir bijis likumīgs students, pamatojoties uz Lielbritānijas vīzu studijām, ir veikti minētie maksājumi un tie apstiprina A dzīvošanu no S ieņēmumiem, kā norādīts iepriekš. Ministres 2016. gada 21. decembra pārskatītajā lēmumā, kas ir apstrīdētais lēmums šajā tiesvedībā, ir norādīts, ka prasītājs (A) nav pierādījis, ka viņš bijis S apgādībā Apvienotajā Karalistē, un neatbilst S mājsaimniecības locekļa statusam, jo, lai arī viņš ir sniedzis pierādījumus par to, ka viņš ir dzīvojis vienā adresē ar Savienības pilsoni S, viņš “tomēr nav pierādījis, ka šis Savienības pilsonis faktiski ir bijis šīs Apvienotajā Karalistē esošās mājsaimniecības galva”. Ar 2016. gada 15. augusta vēstuli viņam tika sniegts šāds paziņojums:

“Ministre ir izskatījusi apliecinātos dokumentus, kas iesniegti, lai pamatotu Jūsu pieteikumu par uzturēšanos valsts teritorijā saskaņā ar Savienības Līgumā noteiktajām tiesībām. Informēju, ka ministre ir pārliecinājusies, ka Jūs neesat pierādījis, ka faktiski esat Savienības pilsoņa SRS apgādībā. Attiecībā uz savu dzīvesvietu Apvienotajā Karalistē Jūs esat sniedzis pierādījumu, ka dzīvojāt vienā adresē ar Savienības pilsoni S, tomēr Jūs neesat pierādījis, ka šis Savienības pilsonis faktiski ir bijis šīs Apvienotajā Karalistē esošās mājsaimniecības galva.”

- 8 Šajā vēstulē ir arī norādīts – A nav iesniedzis pietiekamus pierādījumus, ka viņš ir Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, un sniegti iepriekš minētie fakti. Ministres lēmumu, ar kuru A tika atteikta uzturēšanās atļauja, S un A pārsūdzēja *High Court* (Augstā tiesa). Prasība par pārskatīšanu tiesā tika pamatota ar S un A liecībām, kas tika ar zvērestu apstiprinātas 2016. gada 8. septembrī. Ar zvērestu apliecinātajā S liecībā ir norādīts, ka viņš dzīvojis Lielbritānijā piecpadsmit gadus pirms naturalizēšanās 2013. gada februārī, ka viņš ir apprecējies ar Pakistānas pilsoni 2016. gada februārī un ka viņa joprojām dzīvo Pakistānā. Viņš apgalvo, ka ir pārcēlies uz Īriju 2015. gada janvārī, lai strādātu IT nozarē, un ar zvērestu

apliecinātajā liecībā ir apstiprināts, ka kopš 2015. gada oktobra viņš ir pašnodarbinātais, kas nodarbojas ar mobilo telefonu aksesuāru importu un pārdošanu, un šo uzņēmējdarbību viņš iepriekš vadījis no savas dzīvesvietas pilsētā Īrijas vidienē. Kā norādīts ar zvērestu apliecinātajā liecībā, tagad šī uzņēmējdarbība tiek vadīta no noliktavas rūpnieciskajā ēkā Dublinā. S apliecina, ka sniedzis finansiālu atbalstu savam pirmās pakāpes brālēnam A, un apgalvo, ka A ir bijis viņa apgādībā, jo viņš sedzis visus viņa iztikas izdevumus un mācību maksas, kamēr abi dzīvojuši zem viena jumta Londonā no 2010. gada jūlija līdz 2015. gada janvārim. **[oriģ. 7. lpp.]**

Pēc viņa teiktā – “mana ģimene Pakistānā sagaidīja, ka es pieskatīšu savu brālēnu”. Viņš norāda, ka viņš, viņa vecāki, brālis un māsa kopā ar A dzīvojuši vienā mājā, kas piederējusi vienam no viņa brāļiem. S apgalvo, ka viņš pārcēlies uz Īriju “konkrēti darba nolūkos” un ka kopš A ierašanās Īrijā un apmešanās uz dzīvi pie viņa 2015. gada martā A ir viņa “pilnīgā apgādībā”. Apgalvodams, ka A ir bijis “viņa mājsaimniecības” Lielbritānijā sastāvdaļa, S zvērēja, ka viņš un tikai viņš bijis atbildīgs par sava brālēna aprūpi un finansiālo atbalstu, ka viņa brālis, kuram pieder māja, faktiski vairāk laika pavadījis Pakistānā nekā Londonā un ka viņa vecāki ir gados un viņa tēvs ir pensionējies no darba. Viņš apgalvo, ka ir bijis vienīgā persona mājsaimniecībā, kas strādā, un vienīgā persona, kas maksā mājsaimniecības komunālos rēķinus.

- 9 Savā 2016. gada 8. septembra ar zvērestu apliecinātajā liecībā A apliecina, ka ir bezdarbnieks. Viņš iesniedz kvīšu kopijas par septiņiem no S saņemtiem naudas pārskaitījumiem Pakistānā laikposmā no 2009. gada 3. februāra, kad A bija aptuveni 22 gadi, līdz 2010. gada 13. maijam, kad A bija aptuveni 24 gadi, kas kopsummā bija 4 675 £ piecpadsmit mēnešu periodā. Attiecībā uz četriem gadiem, kurus A lielākoties pavadījis Lielbritānijā, studējot grāmatvedību un uzņēmējdarbības vadību, viņš apgalvo, ka viņam nav bijis bankas konta un ka viņa brālēns S sedzis viņa īres maksu, maksājis par studijām un devis naudu viņa galvenajiem iztikas izdevumiem. Tas, ka viņam nav bijis bankas konta, arī esot iemesls tam, ka nav pierādījumu naudas pārskaitījumiem par laika posmu no 2010. gada maija līdz 2014. gada novembrim, proti, par 52 mēnešu periodu. 2014. gada novembrī A atvēris *British building society* kontu, kurā laikposmā no 2014. gada 6. novembra līdz 2015. gada 13. janvārim S ir veicis četrus pārskaitījumus par kopējo summu 700 £, un par šo periodu ir iesniegtas A konta pārskatu kopijas.
- 10 Prasījuma būtība ir tāda – tā kā S ir Savienības pilsonis kopš 2013. gada un ir tiesīgs pārvietoties no Lielbritānijas uz Īriju un tā kā A ir viņa brālēns, kura –m ir 34 gadi, kurš nestrādā un par kuru nav pierādījumu, ka viņš ir strādājis Savienībā, – un kurš ir iepriekš dzīvojis kopā ar S kā ģimenes loceklis viņa mājsaimniecībā, kas tiek pozicionēta kā viņa kā Savienības pilsoņa mājsaimniecība, A ir tiesīgs ierasties Īrijā kopā ar S. Tomēr A nekvalificējas kā ģimenes loceklis, jo šāds statuss attiecas tikai uz vecākiem un bērniem līdz 21 gada vecumam, ar izņēmumiem. Tiek apgalvots, ka [A] ir atļautais ģimenes loceklis, jo viņš ir S mājsaimniecības loceklis.

Direktīva

- 11 Direktīvā norādīts, ka tās mērķis ir izstrādāt tiesību aktus, saskaņā ar kuriem var īstenot Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesības brīvi pārvietoties dalībvalstu teritorijā. Direktīvas 3. pants ir formulēts šādi:

“1. Šo direktīvu piemēro visiem Savienības pilsoņiem, kas pārceļas uz dzīvi vai uzturas dalībvalstī, kurai tie nav valstiski piederīgi, un uz viņu ģimenes locekļiem atbilstīgi 2. panta 2. punkta definīcijai, kuri tos pavada vai pārceļas kopā ar tiem.

2. Neskarot attiecīgo personu brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības, kas tām var būt katrai atsevišķi, uzņēmēja dalībvalsts saskaņā ar saviem tiesību aktiem veicina šādu personu ieceļošanu un uzturēšanos:

a) visi pārējie ģimenes locekļi neatkarīgi no to valstiskās piederības, uz kuriem neattiecas 2. panta 2. punktā minētā definīcija un kuri ceļojuma sākuma valstī ir tā Savienības pilsoņa apgādībā vai dzīvo ar viņu vienā mājāsaimniecībā, kam ir sākotnējās uzturēšanās tiesības, vai arī gadījumā, kad nopietnu veselības apsvērumu dēļ ir noteikti vajadzīga Savienības pilsoņa ģimenes locekļa personiska kopšana;

b) partneris, ar kuru Savienības pilsonim ir ilgstošas attiecības, tās pienācīgi apliecinot.

Uzņēmēja dalībvalsts sīki pārbauda personiskos apstākļus un pamato aizliegumu šīm personām iebraukt vai uzturēties”. [oriģ. 8. lpp.]

- 12 2. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

1) “Savienības pilsonis” ir ikviena persona, kurai ir kādas dalībvalsts valstiskā piederība;

2) “ģimenes loceklis” ir:

a) laulātais;

b) partneris, ar ko Savienības pilsonis ir noslēdzis reģistrētas partnerattiecības, pamatojoties uz kādas dalībvalsts tiesību aktiem, ja uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktos reģistrētas partnerattiecības ir noteiktas kā līdzvērtīgas laulībai, un saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts attiecīgajos tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem;

c) Savienības pilsoņa, kā arī viņa laulātā vai b) apakšpunktā definētā partnera tiešie pēcnācēji vecumā līdz 21 gadam, kuri ir tā apgādībā;

- d) Savienības pilsoņa, kā arī viņa laulātā vai b) apakšpunktā definētā partnera apgādībā esošie tiešie augšupējie radnieki;
- 3) “uzņēmēja dalībvalsts” ir dalībvalsts, uz kuru pārceļas Savienības pilsonis, lai īstenotu savas brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības”.
- 13 Jautājums ir par personu kā Savienības pilsoņu pārvietošanās brīvību. Lietā C-83/11 *Secretary of State for the Home Department/Rahman* tika uzsvērts, ka direktīva neuzliek pienākumu dalībvalstij pieņemt ikvienu iebraukšanas vai uzturēšanās atļaujas pieteikumu, ko iesniegušas personas, kas pierāda, ka ir apgādībā esoši ģimenes locekļi. Direktīva nodrošina tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru ir jāizvērtē Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesības pastāvīgi uzturēties dalībvalsts teritorijā. Tas ir redzams [1.] apsvērumā; ikvienam Savienības pilsonim ir “primāras un individuālas tiesības” brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ievērojot Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus. Direktīvā ir norādīts, ka brīva pārvietošanās ir “viena no pamatbrīvībām”, teritorija “bez iekšējām robežām”. Direktīvas 5. apsvērumā ir norādīts, ka tiesību brīvi pārvietoties un uzturēties citu dalībvalstu teritorijā pareiza īstenošana nozīmē arī to, ka šīs tiesības būtu jāpiešķir arī viņu ģimenes locekļiem neatkarīgi no to valstiskās piederības:
- “Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā būtu jāpiešķir arī viņu ģimenes locekļiem neatkarīgi no to valstiskās piederības, ja šīs tiesības īsteno, ievērojot objektīvus brīvības un cieņas nosacījumus”.
- 14 8. apsvērumā viens no direktīvas mērķiem ir “[veicināt] to ģimenes locekļu brīvu pārvietošanos, kuri nav piederīgi nevienai dalībvalstij”. 10. apsvērumā minēts, ka ir jāsaskaņo daudzas konkurējošās intereses, tostarp tas, ka personām, kas īsteno savas uzturēšanās tiesības, “nebūtu jāklūst par pārmērīgu slogu uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmai”. Šajā saistībā nozīme varētu būt tam, ka S pēlna naudu valstī kā pašnodarbināta persona. Savukārt A nekvalificējas darbam, jo viņam nav statusa, kas ļautu tikt nodarbinātam. Tas ir atkarīgs no lēmuma par šo apelācijas sūdzību. 17. apsvērumā ir atzīmēts, ka pastāvīgas uzturēšanās tiesību piešķiršana Savienības pilsoņiem, kas izvēlējušies ilgstoši apmesties tajā, “stiprina Savienības pilsonības izjūtu, turklāt tā ir viens no galvenajiem faktoriem, kas veicina sociālo kohēziju”, tādēļ visiem Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem saskaņā ar šajā direktīvā minētajiem nosacījumiem būtu jāparedz pastāvīgas uzturēšanās tiesības.
- 15 Direktīvā ir noteikta diferencēta pieeja ģimenes locekļiem un paplašinātās ģimenes locekļiem. Ģimenes locekļiem, kas atbilst direktīvas 2. panta 2. punkta definīcijai, tiek piešķirtas tiesības iecelt un uzturēties Savienības pilsoņa uzņēmējā dalībvalstī, ja tiek izpildīti zināmi nosacījumi. Ir skaidri definēts, ka ģimenes loceklis ir Savienības pilsoņa laulātais, civilpartneris, tiešais **[oriģ. 9. lpp.]** pēcnācējs līdz 21 gada vecumam vai apgādājamais, un laulātā vai partnera tiešais pēcnācējs līdz 21 gada vecumam un apgādājamais, kā arī Savienības

pilsoņa un laulātā vai partnera apgādībā esošie tiešie augšupējie radnieki, proti, apgādībā esošie māte vai tēvs. A nav pirmās pakāpes radnieks. Ar S viņam ir kopīgi divi vecvecāki. Tādējādi A ir to atļauto ģimenes locekļu kategorijā, kas neietilpst direktīvas 2. panta ģimenes locekļu definīcijā un kuru ieceļošanas un uzturēšanās pieteikumi uzņemošajā dalībvalstī būtu jāveicina, bet par kuru nevar teikt, ka viņam ir tiesības ieceļot vai uzturēties.

- 16 Šā iemesla dēļ šajā lūgumā uzmanības centrā ir direktīvas 3. panta 2. punkts. Ne A, ne S neapgalvo, ka abi ir ģimenes locekļi saskaņā ar direktīvas 2. panta definīciju. Nav strīda, ka A tiesību vērtējums saskaņā ar šo direktīvu ir atkarīgs no tā, vai var pienācīgi uzskatīt, ka viņš ir Savienības pilsoņa, proti, S, apgādībā esošs ģimenes loceklis vai viņa mājsaimniecības loceklis.
- 17 Direktīva stājās spēkā valstī ar 2006. gada noteikumiem, kuros līdzīgi kā direktīvā ir nošķirts “kvalificētais ģimenes loceklis” un “atļautais ģimenes loceklis”, proti, kategorija, kas attiecas uz šo lietu. Saskaņā ar 2006. gada noteikumu 2. panta 1. punktu atļautā ģimenes locekļa definīcija ir šāda:

““atļautais ģimenes loceklis” saistībā ar Savienības pilsoni ir ikviens ģimenes loceklis neatkarīgi no viņa valstspiederības, kurš nav Savienības pilsoņa kvalificētais ģimenes loceklis un kurš savas izcelsmes valsts pastāvīgajā dzīvesvietā vai agrākajā dzīvesvietā

- a) ir Savienības pilsoņa apgādībā,
  - b) ir Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis,
  - c) kuram, pamatojoties uz nopietniem veselības apstākļiem, ir stingri nepieciešama Savienības pilsoņa individuālā aprūpe, vai
  - d) ir partneris, ar kuru Savienības pilsonim ir ilgstošas attiecības, tās pienācīgi apliecinot”.
- 18 Netiek apgalvots, ka ar 2006. gada noteikumiem netiktu transponēta direktīva. Vienīgā atšķirība ir tā, ka termins “ģimenes loceklis” ir klasificēts kā “kvalificētais ģimenes loceklis”, savukārt “atļautais ģimenes loceklis” ir definēts un klasificēts kā “atļautais ģimenes loceklis”. Atšķirīga ir tikai nomenklatūra, nevis tiesiskā būtība. A nav S bērns. Turklāt A nav viņa apgādājams. Tāpat A kā personai, kas ir vecāka par 21 gadu, nav nopietnu veselības problēmu. A apgalvoja, ka ir sava pirmās pakāpes brālēna atļautais ģimenes loceklis, jo ir sava pirmā pakāpes brālēna apgādībā, taču šis apgalvojums ir ticis noraidīts un saistībā ar šo jautājumu viņa pārsūdzība nav tikusi pieņemta izskatīšanai. Šajā lūgumā nav runa par apgādību. Jautājums ir tikai par to, vai A pārcēlās no Lielbritānijas uz Īriju kopā ar S un vai to ir darījis, jo ir Savienības pilsoņa S mājsaimniecības loceklis. [A] apgalvo, ka šajos apstākļos ir bijis tiesīgs saņemt 2006. gada noteikumu 5. panta priekšrocības un tādējādi bijis tiesīgs ieceļot valstī un pieteikties uzturēšanās atļaujai.

Ministres izdotā uzturēšanās atteikuma izskatīšana tiesā

- 19 Ministres izdoto lēmumu izskatīja *High Court* (Augstā tiesa). Tiesvedība tika uzsākta 2016. gada septembrī. *High Court* spriedums tika pasludināts 2018. gada 25. jūlijā; [2018] *IEHC* 458. *High Court* noraidīja prasību pārskatīt ministres lēmumu tiesā. *High Court* nolēma, ka ministre ir pareizi piemērojusi likumu un ka konstatētie fakti ir bijuši pamatiemesla un veselā saprāta robežās un balstīti uz S un A iesniegto dokumentu analīzi. *High Court* tiesnesis *Keane* noraidīja A argumentu, ka viņš ir S apgādībā. *High Court* nosprieda, ka [sadzīves] kārtība Lielbritānijā nav bijusi tāda, lai uzskatītu, ka A ir S mājsaimniecības loceklis [oriģ. 6. lpp.]
- 20 S un A lēmumu pārsūdzēja *Court of Appeal*, kas savu lēmumu pieņēma 2019. gada 19. decembrī; [2019] *IECA* 330. Arī *Court of Appeal* noraidīja prasību. Izvērtējot Savienības pilsoņa mājsaimniecības locekļa jēdzienu, tiesnese *Baker* neuzskatīja, ka definēšanai der formula – kurš ir Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis, tā pārcelšanās uz citu ES dalībvalsti kopā ar Savienības pilsoni tādējādi būtu jāveicina. Viņas piezīmes ir aprakstošas, un ir vērts tās šeit minēt, jo tās ir noderīgas, skatot šo lūgumu:

“67. Turpmāk minēto iemeslu dēļ man tomēr šķiet, ka šim principam atbilst nevis tas, ka ar formulu var identificēt, kurš tad ir “mājsaimniecības galva”, bet gan drīzāk noskaidrošana, vai kopdzīve jeb kopīgās sadzīves kārtība ir kas vairāk nekā tikai ērtums un vai ģimenes loceklis, kas nav Savienības pilsonis, ir tādas saistītas, ilgi pastāvošas, saskanīgas un vienīgas vienības sastāvdaļa, ko vispārīgi varētu dēvēt par “mājsaimniecību”. Paturot šo prātā, manuprāt, sadzīves kārtību nevar skatīt no putna lidojuma kā vienu laika sprīdi, bet gan zināmā mērā ir jāņem vērā kopdzīves ilgums un arī tas, kādi ir mājsaimniecības pastāvīgas uzturēšanas objektīvi paredzamie nākotnes nodomi.

68. Mājsaimniecības konceptu būtu lietderīgāk izvērtēt, atsaucoties uz to, kas tad nav mājsaimniecība. Ne vienmēr personas, kas dzīvo zem viena jumta, ir vienas mājsaimniecības locekļi, tikpat labi tās var dēvēt vienkārši par dzīvokļa biedriem. Dalīšanās elementu, kas ir obligāts mājsaimniecībā, tikpat labi var izpildīt, ja kopā dzīvojošās personas ir vienojušās par mājsaimniecības pienākumu sadali un mājsaimniecības izdevumu proporcionālu segšanu. Tomēr saistībā ar Pilsoņu direktīvu ir jākoncentrējas uz Savienības pilsoņa sadzīves kārtību, proti, Savienības pilsoņa mājsaimniecības locekļiem faktiski ir jābūt personām, kas zināmā mērā ieņem centrālo vietu šā pilsoņa ģimenes dzīvē, šiem ģimenes locekļiem ir jābūt Savienības pilsoņa ģimenes dzīves kodola neatņemamai sastāvdaļai un tādiem, kas provizoriski arī turpmāk tādi būs paredzamajā vai pamatoti paredzamajā nākotnē. Noteicošā pazīme ir tāda, ka šīs grupas locekļi ir nodomājuši turpināt šo sadzīves kārtību nenoteiktu laiku, ka saikne ir kļuvusi par normu un paredzams to turpināt un ka šī saikne veido ikviena šīs grupas locekļa personīgās dzīves struktūru.

69. Ir jāpārbauda, nevis ar ko Savienības pilsonis būtu vēlējis dzīvot, bet gan drīzāk Savienības pilsoņa gaidas, ar kuru personu viņam būs atļauts dzīvot vai veicināta iespēja dzīvot, lai nodrošinātu, ka viņa ģimenes savienība turpinās, un kuras personas zudums ģimenes savienībā ir būtisks faktors, kas var ietekmēt Savienības pilsoņa izvēli vai spēju īstenot savas tiesības uz brīvu pārvietošanos. Manuprāt, šis otrais elements pareizi ataino pamatprincipu, ko paredzēts aizstāvēt ar Pilsoņu direktīvu.

70. Būtu bīstami sniegt piemēru, un es to darīšu tikai ilustratīvi. Ģimenes loceklis, kas ilgu laiku ir dzīvojis vienā mājā ar Savienības pilsoni vēl pirms brīvas personu pārvietošanās tiesību īstenošanas, itin labi varētu kļūt par ģimenes locekli, ar kuru ir izveidojusies tik cieša emocionāla tuvība, ka šī persona kļūst par Savienības pilsoņa ģimenes dzīves neatņemamu sastāvdaļu. Šī persona varētu būt mājsaimniecības loceklis, jo sadzīves kārtība parāda sasaistes faktoros, kurus katrā konkrētajā gadījumā var apzīmēt ar terminu "mājsaimniecība". Ja šajā grupā Savienības pilsoņa brīvas pārvietošanās tiesības varētu negatīvi ietekmēt šī faktiskā sadzīves kārtība, vai tas būtu tāpēc, ka ir morāls pienākums pret citiem grupas locekļiem, vai kādi citi iemesli, tad ir jāizvērtē Pilsoņu direktīvā noteiktās tiesības.

71. S ar zvērestu apliecinātajā liecībā minētais, ka "mana ģimene Pakistānā sagaidīja, ka es pieskatīšu savu brālēnu", liecina par faktoriem, kas ir pilnīgi pretēji, proti, S apliecina [oriģ. 11. lpp.] pienākumu nodrošināt savam pirmās pakāpes brālēnam iespēju studēt un sākt pašam savu neatkarīgu dzīvi jeb palīdzēt viņam "nostāties uz kājām". Tas nepamato argumentu, ka A pastāvīga uzturēšanās sava pirmās pakāpes brālēna mājās bija pamatelements, lai īstenotu brīvas pārvietošanās tiesības, un ka šis iedomātais imperatīvs piedāvāt palīdzību nozīmē, ka S tika negatīvi ietekmēta viņa kā Savienības pilsoņa brīvas pārvietošanās tiesību īstenošana.

72. Tas tiesa, ka Pilsoņu direktīvas 6. apsvērumā kā viens no direktīvas mērķiem ir norādīts, ka ir jāveicina ģimenes vienotība, taču tas ir tāpēc, ka pareiza brīvas pārvietošanās pieeja nozīmē, ka ir jāatbalsta persona, kas cenšas īstenot brīvas pārvietošanās tiesības tā, lai tās ģimene būtu pasargāta. Mērķis nav turēt ģimenes kopā, bet gan drīzāk ļaut, ka Savienības pilsoņa ģimene ieceļo un uzturas uzņemošā dalībvalstī, lai turpinātos Savienības pilsoņa ģimenes dzīve. Atšķirība varētu šķist sīka, skatoties abstrakti, taču katrā konkrētā gadījumā noteikt savstarpējo saišu pakāpi un tā saucamo "ģimenes kodolu" bieži vien nav tik sarežģīti.

73. Mūsdienu sarunvalodā ikdienā lietotais termins "mājsaimniecības galva", šķiet, nav īpaši veiksmīgs, neskaidrs vai pat politiski nepareizs, un tiesnesis *Keane* manā ieskatā bija pareizi atzinis, ka mājsaimniecības galva, kas savas personības vai kādu citu iemeslu dēļ nosaka ikdienas līdzāspastāvēšanas noteikumus, ne vienmēr ir viena persona, un tam, protams, ne vienmēr ir jābūt vīriešu kārtas ģimenes loceklim un pat ne

mājsaimniecības loceklim. Man šķiet, ka pareizā pieeja ir skatīties uz Savienības pilsoņa ģimenes kodola savstarpējām saitēm un to, kā šis kodola saites var pareizi saprast un atbalstīt, lai ļautu Savienības pilsonim brīvi pārvietoties un mitināties uzņemošajā dalībvalstī. Šajos apstākļos ir jābūt vismaz nodomam vai nojautai, ka atļautie ģimenes locekļi varētu turpināt dzīvot zem viena jumta uzņemošajā dalībvalstī ne tikai ērtuma dēļ, bet emocionālās un sociālās saiknes, pieķeršanās vai partnerības dēļ”.

- 21 *Supreme Court* ir tiesības pieņemt izskatīšanai kasācijas sūdzību par *Court of Appeal* [Apelācijas tiesa] nolēmumu, ja šāda sūdzība ir nepieciešama taisnīguma interesēs vai ja runa ir par plašai sabiedrībai nozīmīgu tiesību jautājumu. Kasācija tika pieņemta 2020. gada 20. jūlijā jautājumā par mājsaimniecības locekļiem; [2020] *IESCDET* 89. Sūdzība tika skatīta 2020. gada 5. novembrī, un spriedums un prejudiciālais lūgums ir pieņemti iepriekš minētajā datumā. Šajā tiesvedībā tika skatīti jautājumi par valodas lietojumu citās Savienības tiesību akta valodās, “jēdziena “mājsaimniecības loceklis” patieso nozīmi direktīvā un noteikumos, kuros šis termins tiek piemērots”.

Lietas dalībnieku argumentu kopsavilkums

- 22 Rezumējot, A un S argumentos un ministres atbildē lielā daļā uzmanība tika vērsta uz direktīvas formulējumu, šā tiesību akta apsvērumiem un *Court of Appeal* sniegtā galvenā termina “mājsaimniecības loceklis” analīzi. Tā kā tie ir pilnībā citēti, nav vajadzības atkārtoties. S un A apgalvo, ka finansiālās palīdzības apmērs un dzīvošana zem viena jumta nozīmē, ka A ir Savienības pilsoņa S, kurš pārceļas uz Īriju, mājsaimniecības loceklis. Tiek īpaši uzsvērta abu agrīnā dzīve ciešā tuvumā, kas beigusies, kad A bijis 10 vai 11 gadus vecs, un apliecinājums par ģimenes saišu saglabāšanu, proti, ka S ir palīdzējis A, kad viņš ieradies Lielbritānijā no Pakistānas, jo ir vēlējis turpināt studijas. Vairāku faktoru kopums liecina, ka kopīga sadzīve ir izvērsusies par kaut ko stabilāku, nekā tikai kļūšana par mājsaimniecības locekli, par kādiem kļūst daudzi cilvēki, kuri kopīgi dala mitekli konkrētu mērķu dēļ, piemēram, studiju, darba, saimnieciskās nepieciešamības vai ērtības dēļ, tādējādi tas kavētu S pārcelties no Lielbritānijas uz Īriju bez A. Savukārt ministre noraidīja [oriģ. 12. lpp.] pieteikumu, jo netika pierādīts, ka [S] vada mājsaimniecību, kurā dzīvo [A] un tiek apgalvots, ka šāda pieeja ir nepareiza.
- 23 Tā kā A un S nav saistīti ar emocionālām saitēm ilgstošu fizisku attiecību izpratnē, no viņu puses tiek apgalvots, ka analogija, ko varētu dēvēt par divu vīriešu kā pāra partnerattiecībām, ir neatbilstoša. Tiek arī apgalvots, ka saistībā ar direktīvas interpretāciju nevar arī izdarīt nekādu īstu secinājumu, tā kā saskaņā ar direktīvu persona ir ģimenes loceklis, ņemot vērā to, ka ir vecāks savam bērnam līdz viņa 21 gada vecuma sasniegšanai, ja vien apgādība neturpinās ilgāk. Proti, tiek apgalvots, ka direktīvas mērķis nav novilkt robežu, bet drīzāk plaši aprakstīt elastīgu situāciju. Tādējādi tiek apgalvots, ka nav nozīmes ne tam, ka A ir

34 gadus vecs, ne arī tam, ka viņš varētu apprecēties un doties prom vai atrast darbu, lai apgādātu sevi pats.

- 24 Valsts savukārt apgalvo, ka ir jāiezīmē pienācīga analogija ar ģimenes locekli un atļauto ģimenes locekli. Tiek apgalvots – nebūtu nekādas jēgas tam, ka ģimenes loceklis ir labi definēts, proti, ka tas ir vecāks, laulātais vai bērns, kurš pārstāj būt bērns, sasniedzot 21 gada vecumu, ja vien nav apgādībā, vai ka attiecībām ir jābūt pienācīgi apliecinātām, ja ir iespējama situācija, ka brieduma gadus sasnieguši brālēni var apgalvot, ka tikai tāpēc, ka Savienības pilsonis ir sniedzis kādu palīdzību savam brālēnam un devis savu pajumti, palīdzību saņēmusī persona ir otras personas mājsaimniecības loceklis. It īpaši, ja šāda sadzīves kārtība ir izveidota tikai ar nolūku studēt, pamatojoties uz izsniegto vīzu, kas katrā ziņā ir pagaidu kārtība, un augstākās izglītības studijas katrā ziņā ir galīgs mācību kurss. Valsts argumentē, ka mājokļa koplietošana reiz beidzas, vīza reiz beidzas, mācības universitātē beidzas un arī palīdzības sniegšana beidzas personai, kura vēlas uzlabot savu stāvokli. Šo iemeslu dēļ valsts apgalvo, ka direktīva neļauj interpretēt, ka A ir S mājsaimniecības loceklis. Valsts apgalvo, ka A ir devies uz Īriju tikai tad, kad bija beigusies viņam izdotā Lielbritānijas vīza, nevis kāda veida apgādības attiecību dēļ, pamatojoties uz kurām viņš varētu kvalificēties kā S mājsaimniecības loceklis.

Par vajadzību izteikt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu

- 25 Pārbaudīt, kurš ir Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis, varētu atkarībā no tā, vai persona ir galvenā persona jeb mājsaimniecības galva. Lai arī šis ir vecmodīgs termins, to tomēr varētu zināmā mērā izmantot, lai nošķirtu, kādām ģimenes saitēm direktīva ir un kādām tā nav piemērojama. Jautājums ir par to, kādi ir kritēriji. Tikai tāpēc vien, ka brālēni ir tuvi, jo daudzi brālēni, augot kopā, ir emocionāli tuvi un ilgi kopā pavadījuši laiku, vai tas obligāti nozīmē, ka gadījumā, ja viens no viņiem ir Savienības pilsonis, pārējie ir šā pilsoņa mājsaimniecības locekļi? Īrijā ļoti bieži vecākās paaudzes iedzīvotājiem virs 50 gadu vecuma ir divi un pat trīs desmiti pirmās pakāpes brālēnu/māsīcu. Ja cilvēki ir vairākas reizes precējušies, šis skaits arī var būt liels kultūrās, kurās šādas paražas tiek atbalstītas.
- 26 Droši vien ir jāatzīmē, ka direktīva ir vērsta uz kodolģimenes locekļiem, kas ir divi vecāki un viņu bērni. Bērni izaug, un droši vien svarīgi ir tas, ka 21 gada vecumā, ja vien apgādība nebeidzas, iespējams, kādu veselības problēmu dēļ vai mācību dēļ, kuras pamatā finansē vecāki, bērniņas statuss beidzas. Bērniem tad ir tiesības nepārvietoties kopā ar saviem vecākiem. Kādā stāvoklī ir brālēni/māsīcas brieduma vecumā? Varētu uzdot jautājumu, vai viņi varētu būt atļautie ģimenes locekļi, ja abi ir pie labas veselības un spējīgi strādāt? Ģimenes locekļu un atļauto ģimenes locekļu jēdzieni droši vien būtu jāizvērtē kā tiesību normu kopums, nevis izolēti.

- 27 Atsauce uz citām valodām varētu būt vai nebūt noderīga, [jo] ir iespējams burtisks tulkojums, taču tad šajā valodā var pazaudēt rezonansi. Šī direktīva to parāda. Frāze, ka kāda persona ir Savienības pilsoņa mājsaimniecības loceklis, vācu valodā ir “*oder der mit ihm im Herkunftsland in hauslicher Gemeinschaft gelebt hat*”, kas burtiski nozīmē “vai kas dzīvo ar viņu vienā mājā [oriģ. 13. lpp.] viņu izcelsmes valstī”; grieķu valodā – “*ή ζει υπό τη στέγη του στη χώρα προέλευσης*”, kas burtiski nozīmē “vai dzīvo zem viņa jumta izcelsmes valstī”; franču valodā, iespējams, visdaiļrunīgāk – “*si, dans le pays de provenance, il est à charge ou fait partie du ménage du citoyen de l'Union bénéficiaire du droit de séjour à titre principal*”, proti, ka tiesības rodas, ja [persona] ir apgādībā vai ir mājsaimniecības sastāvdaļa; itāļu valodā – “*se è a carico o convive*”, kas burtiski varētu vien nozīmēt “cilvēki, kas dzīvo kopā”; un spāņu valodā – “*o viva con el ciudadano de la Union beneficiario del derecho de residencia con caracter principal*”, burtiski “dzīvo ar Savienības pilsonības saņēmēju, kuram ir uzturēšanās pamattiesības”.
- 28 Kas ir mājsaimniecība, to nevar precīzi definēt. Tomēr tas ir visā Savienībā lietots jēdziens, kas ir jāprecizē. Iespējams, vislabāk to var darīt ar kritēriju kopumu, kas ļautu valsts tiesām to interpretēt viendabīgi. Viens svarīgs kritērijs ir laiks. Svarīgs ir Savienības pilsoņa mājsaimniecībā pavadītais laiks. Tas varētu norādīt, vai mitināšanās Savienības pilsoņa mājsaimniecībā ir pārejoša vai pastāvīga. Bet vai ir jābūt, ka galvenā persona jeb mājsaimniecības galva ir Savienības pilsonis, atšķirībā no draugiem vai brāļiem un māsām, kas kopīgi mitinās? Vai visi, kas koplieto dzīvokli ar citiem, būs šīs mājsaimniecības locekļi, ja viens no viņiem ir Savienības pilsonis? Šā iemesla dēļ nozīme var būt citam svarīgam kritērijam. Ja brālēns/māsīca ienāk mājsaimniecībā ar kādu konkrētu nolūku, kā tas bieži vien notiek Īrijā, piemēram, lai studētu universitātē vai palīdzētu kādu laiku pieskatīt bērnu, šīs attiecības nav nostabilizētas, bet ir atkarīgas no ārējiem faktoriem, proti, cik ilgi turpināsies mācības vai kad bērns būs gatavs iet skolā. Nākamais kritērijs varētu būt nodoms. Vai Savienības pilsonim ir kāds stabils nolūks pieņemt trešās valsts pilsoni kā savas mājsaimniecības locekli vai arī trešās valsts pilsonis tur uzturas kāda pārejoša iemesla dēļ vai konkrēta uzdevuma veikšanai? Svarīgs kritērijs varētu būt arī mitekli kopīgi lietojošo personu attiecības, vai viņi būtu brālēni/māsīcas, vai draugi, vai darba kolēģi. Kas ir dominējošā persona, vai tas ir Savienības pilsonis? Vai trešās valsts pilsonis? Dominējošais stāvoklis te varētu nozīmēt pilnvaras pieņemt trešās valsts pilsoni Savienības pilsoņa mājsaimniecībā. Vai šis Savienības pilsonis var prasīt, lai trešās valsts pilsonis dodas prom? No otras puses, māja vai dzīvoklis tiek kopīgi lietots, dažkārt gadiem ilgi, jo tas ir parocīgi abām pusēm, bet vai tas padara mitekļa koplietotājus par mājsaimniecības locekļiem, un uz kāda pamata? Visbeidzot, tiek ieteikts kā iespējama kritērijs – tā kā direktīvas mērķis ir veicināt brīvu pārvietošanos, ir jājautā, ja S kā Savienības pilsonis pārceļas no Lielbritānijas uz Īriju, kā viņu varētu kavēt tas, ka A nedodas kopā ar viņu? Ja tiek apgalvots, ka viņš tiek kavēts, vai tas ir seksuālu attiecību dēļ, kam, iespējams, pamatā ir cits tiesiskais aspekts, proti, “pienācīgi apliecinātas ilgstošas attiecības”, kas ir līdzvērtīgas laulībai un tādējādi neattiecas uz šo lietu, vai emocionālās saiknes dēļ (cik smagi ir tās saraut?), vai tādēļ, ka šāda kārtība ir parocīga, un tādā gadījumā – kāpēc, kādēļ un cik ilgi?

Prejudiciālie jautājumi

29 Tāpēc *Supreme Court* lūdz Eiropas Savienības Tiesas palīdzību, nosūtot tai šādus jautājumus:

[..] [Atkārtoti iepriekš minētie jautājumi]

[..] **[oriģ.14. lpp.]** [..]

DARBBA VERSIJA